

**Bryssel den 30 april 2025
(OR. en)**

8187/25

SPORT 18

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Idrottares roll i utformningen av idrottspolitiken – <i>Riktlinjedebatt</i>

För delegationerna bifogas en vägledande not från ordförandeskapet i ovannämnda ärende inför riktlinjedebatten i rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) den 13 maj 2025.

”Idrottares roll i utformningen av idrottspolitiken”**Inledning – bakgrund till debatten**

Idrottares roll i idrottsrörelsen är inte begränsad till att uppnå resultat på nationella och internationella arenor. Idrottare deltar i allt högre grad aktivt i den offentliga debatten och fungerar som opinionsbildare och initiativtagare till systemförändringar. Omfattningen av deras formaliserade och direkta deltagande i beslutsfattande organ varierar dock mellan EU:s medlemsstater. Med tanke på de många utmaningar som idrottssektorn står inför och det växande behovet av en öppen och inkluderande idrottspolitik måste idrottare systematiskt involveras i beslutsfattande och strategiska processer.

Ett av målen för den europeiska idrottsmodellen är att stödja och underlätta underrepresenterade grupper tillgång till beslutsfattandet inom idrotten samt uppmuntra dem att aktivt delta i denna process. Det bör betonas att idrottares erfarenheter, kunskaper och professionella perspektiv bidrar till en effektivare utveckling av lösningar, inbegripet idrottspolitik. Tack vare idrottarnas engagemang kan lösningarna anpassas bättre till idrottsrörelsens verkliga behov på alla nivåer. I detta sammanhang är det lämpligt att inleda en diskussion mellan medlemsstaternas företrädare.

Ämnet för debatten, som föreslagits av det polska ordförandeskapet, belyser behovet av att idrottarnas roll ändras från mottagare av idrottspolitiken till medskapare av den, i linje med principerna om öppenhet, deltagande och god samhällsstyrning.

Betydelsen av idrottare som aktörer i idrottspolitiken

Idrottare – både aktiva tävlande och de som redan har avslutat sin idrottskarriär – är viktiga aktörer i det idrottspolitiska systemet. Deras unika perspektiv, som formas av direkta erfarenheter inom idrottsstrukturer, gör att de kan identifiera idrottsrörelsens verkliga behov, peka på systemhinder och föreslå lösningar som är både konkreta och realistiska. Som direkta mottagare av politik, program och strategier är idrottarna ofta medvetna om vad som fungerar väl och vad som behöver förbättras, såsom kvaliteten på ledarnas utbildning eller stödsystemen för idrottare. Deras rättigheter bör utgöra ett centralt inslag i initiativ som riktar sig till dem.

Både aktiva idrottare och tidigare tävlande – särskilt olympier och landslagsmedlemmar – åtnjuter inte bara allmänt erkännande utan också en auktoritet som sträcker sig utanför idrottsrörelsen. Det gör att deras deltagande i beslutsprocesserna avsevärt kan öka legitimiteten i strategiska åtgärder, stärka samarbetet med andra aktörer och öka möjligheterna till ett effektivt genomförande av politiken.

Idrottare fortsätter ofta sin yrkeskarriär inom idrottens organisationsstrukturer på både nationell och internationell nivå. De ingår i styrelser för förbund, olympiska kommittéer och sammanslutningar av idrottare, och fungerar som experter och rådgivare. Deras inflytande sträcker sig dock längre än till tävlingsidrott – de spelar också en viktig roll i utvecklingen av idrott på gräsrotsnivå genom sitt deltagande i medier, utbildning och sociala initiativ. Genom sina bedrifter och sitt offentliga engagemang inspirerar idrottare olika samhällsgrupper att ägna sig åt fysisk aktivitet, och främjar därigenom en hälsosam livsstil och uppmuntrar till deltagande i specifika idrottsgrenar. Deras engagemang bidrar inte bara till att skapa en positiv bild av idrotten, utan också indirekt till ett mer aktivt samhälle. Idrottare kan spela en viktig roll när det gäller att utforma och genomföra utvecklingsstrategier för idrott på gräsrotsnivå genom att fungera som ambassadörer.

Den kompetens som idrottare förvärvat under sin idrottskarriär, i kombination med ett brett spektrum av aktiviteter, gör dem till naturliga partner när idrottspolitik utformas. Genom att de inkluderas i den politiska beslutsprocessen stöds inrättandet av ett mer inkluderande och effektivt idrottssystem som tillgodoser behoven hos både professionella idrottare och idrottsrörelsen i stort.

Ur både medlemsstaternas och EU-förvaltningens perspektiv är det särskilt viktigt att inrätta varaktiga och öppna mekanismer för dialog med idrottsrörelsen. Om idrottsrörelsens röst förstärks och formaliseras på rätt sätt kan den spela en nyckelroll i utformningen av en hållbar och effektiv politik för idrottsutveckling i hela Europa.

Systematisk inkludering av idrottare i beslutsprocesserna – rekommendationer och uppmaningar till åtgärder

Inkluderingen av idrottare – både nuvarande och tidigare – i planeringsprocesser och genomförandeåtgärder kan ta sig olika former på både nationell nivå och EU-nivå. Dessa kan omfatta att

- inrätta rådgivande nämnder där idrottare är representerade inom nationella förbund, idrottsministerier och EU:s relevanta institutionella organ,
- sörja för lämplig representation av idrottare i organ som ansvarar för att utarbeta idrottspolitik,
- stödja ledarskapsutbildning och socialt ledarskap för idrottare (t.ex. genom utbildning i offentlig politik, idrottsledning och idrottsrätt),
- främja partnerskap mellan offentliga förvaltningar, idrottsorganisationer och idrottsrörelsen i stort.

Som vägledning för riktlinjedebatten uppmanar ordförandeskapet ministrarna att besvara följande frågor:

1. Vilka möjligheter och utmaningar är förknippade med idrottares deltagande i beslutsfattandet om idrottspolitiken?
2. Vilka exempel finns på initiativ som har tagits i ert land för att inkludera idrottare i utformningen av idrottspolitiken?
3. Hur kan EU stödja medlemsstaterna när det gäller att bygga plattformar för dialog med idrottare?
